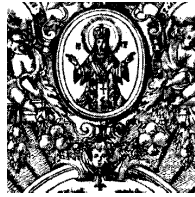

Ювілеї

Степан МАКАРЧУК

ДО 70-РІЧЧЯ ОКСАНИ ОМЕЛЯНІВНИ ФРАНКО

Stepan MAKARCHUK. To Oksana Omelyanivna Franko's 70th Anniversary of Birth.

Одинадцятого квітня 2009 р. доктору історичних наук, професору Львівського національного університету Оксані Франко виповнилося 70 років.

Народилася Оксана Омелянівна Франко в м. Калуші на Івано-Франківщині. У 1955 р. закінчила Калуську середню школу № 1, а в 1960 р. – історичний факультет ЛДУ. З 1960 по 1968 рр. проживала в Санкт-Петербурзі, де працювала науковцем у центральних державних архівах. Відтак понад два десятиліття мешкала у Києві. В ті роки (1968–1975) Оксана Франко – старший науковий співробітник та завідувачка відділом Центрального державного історичного архіву в Києві.

П'ятнадцять років (1975–1990) працювала завідуючою Науковим архівом Академічного Інституту археології. Науковий архів Інституту археології є одним з фондів найбільших академічних архівів України і нараховує понад 200 тис. од. збереження за XVIII–XX ст. Особливо бережно О.Франко ставилась до особистих архівів і всіляко сприяла їх збору, опрацюванню і публікації матеріалів цих фондів. Під її керівництвом опрацьовані особисті архіви Л.Славіна, Л.Дмитрова, В.Петрова, “Музею старожитностей при Київському університеті” та багатьох інших. Як спеціаліст в галузі джерелознавства та історії науки, О.Франко написала понад 20 оглядів архівної спадщини видатних вчених України, серед яких: Федір Вовк, Данило Щербаківський, Вікентій Хвойка, Сергій Гамченко, Микола Грінченко, Микола Макаренко, Дмитро Яворницький. О.Франко вперше на початку “перебудови” називає імена та друкує матеріали репресованих та заборонених в 1930-ті – 40-ві рр. вчених

археологів: Миколи Макаренка, Петра Курінного, Євгенії Козловської, Вадима Щербаківського, Федора Козубовського. Декілька разів виступала на засіданнях Вченої ради з доповідями про їх дослідження. Додаткові матеріали про українських вчених О.Франко виявила в рукописних відділах бібліотек та архівосховищах Петербурга, Москви, Одеси, Львова, Кракова, Праги, Парижа.

О.Франко активно займалась громадською та профспілковою роботою. Нею організовані: зустрічі вчених з хором “Гомін” Леопольда Яценка в Миколаївській церкві Видубицького монастиря; бандуристом Миколою Литвином (де вперше познайомилась автор твору “Яничари” – Борис Мозолевський з автором музики і виконавцем пісні Миколою Литвином). О.Франко підготувала та провела наукову конференцію “Т.Шевченко і археологія”, виставки наукових та художніх праць, вечори, вікторини тощо.

З 1991 р. О.Франко – доцент кафедри історії та етнографії України Львівського національного університету ім. Івана Франка. Після реорганізації кафедри у 1995 р. було створено окрему кафедру етнології, де Оксана Франко працює і понині, викладаючи загальну та українську етнологію, історію етнографічної науки, етнографію національних меншин України, народознавство, джерелознавство (семінари), спецкурси “Наукова спадщина Федора Вовка”, “Наукова спадщина Вадима Щербаківського”, “Українська діаспора” та інших. В 1995 р. перебувала на стажуванні в Європейському центрі Наукового товариства ім. Шевченка в Парижі (Сарсель). У 2000 р. захистила докторську дисертацію, з 2004 р. працює на посаді професора.

Оксана Франко автор понад 150 досліджень, серед яких “Кирило-Мефодіївське товариство” (у 3-х т., К., 1990; співавтор), “Щоденник О.Ф.Кістяківського” (у 2-х т., К., 1994, 1995; співавтор), “Федір Вовк” (Нью-Йорк, 1997). “Листування Федора Вовка з Володимиром Гнатюком (Львів; К., 2001, співавтор). У 2001 р. у видавництві Європейського університету (м. Київ) побачила світ її книга “Федір Вовк – вчений і громадський діяч”. Вона є одним з упорядників додаткових томів до: І.Франко. Зібрання творів у 50-ти т. (К., 2008). Публікувалась в США, Англії, Франції, Росії, Польщі, Чехії. Працює над спадщиною І.Франка, Ф.Вовка, В.Гнатюка, В.Щербаківського.

За її ініціативи і сприяння в першому навчальному посібнику для вузів “Культура і побут населення України”, що вийшов у Києві у 1991 р. за ред. В.І.Наука використані маловідомі архівні матеріали Федора Вовка, Данила Щербаківського, Олександра Алешо, Музею антропології та етнології ім. Хв. Вовка та інших фондів. О.Франко брала участь у виданні “Етнографії України” за ред. С.А.Макарчука (Львів, 1994). У співавторстві з Р.Ф.Кирчівим Оксана Франко написала розділ “Становлення і розвиток української етнографії” до другого видання навчального посібника “Етнографія України” (Львів, 2004). Опублікувала навчальні програми з курсів загальної етнології, історії української етнографії та інших.

Оксана Франко – ініціатор і одна з організаторів Музею Івана Франка в Калуші (1992), для цього віддала власний будинок. У 1997 р. “за

значний внесок у становлення української державності та видатні особисті заслуги в розбудові міста” їй присвоєно звання почесного громадянина м. Калуша. У 1996 р., як одна з п’яти авторів серії праць “Українське національне відродження в документах та мемуарах” допущена до конкурсу на здобуття Державної премії в галузі науки і техніки за 1996 р. Нагороджена медаллю Президії Верховної Ради УРСР “В пам’ять 1500-річчя Києва” (1983), відзнакою “Незалежності України – 10 років” (2001), Почесною грамотою Головного управління туризму і культури Івано-Франківської облдержадміністрації (2007). Публікації про неї – у виданнях: Жінки України. Біографічний енциклопедичний словник (К., 2001); Новини з Академії. Українська Вільна Академія наук у США (Нью-Йорк, 1997, № 21); Горак Р. Рід Якова (Львів, 2001); Арсенич П. Прикарпаття в життя Камениря. Івано-Франківськ, 1996; Калушина в іменах (Дрогобич, 1999); Когут М. Калушина: люди і долі, Біографічний довідник (Калуш, 2006, с. 212, 213); Історичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка (1940–2000), (Львів, 2000, с. 166); Мала енциклопедія народознавства (Львів, 2008) та інші.

Оксана Франко – автор понад 150 наукових та науково-популярних праць, зокрема монографій “Федір Вовк – вчений і громадський діяч” (К., 2000; К., 2001); “Федір Вовк” (Нью-Йорк, 1997); “Кирило-Мефодіївське товариство” у 3-х т. (К., 1990, співавтор); “Щоденник О.Ф.Кістяківського” у 2-х т. (К., 1994, 1995, співавтор). Має публікації в США, Англії, Франції, Польщі, Чехії, Росії. У квітні-травні 1995 р. перебувала на стажуванні в Європейському центрі Наукового Товариства Т.Шевченка в Парижі (Сарсель), брала участь у Міжнародних конференціях у Кракові, Празі, Тульчі (Румунія), Санкт-Петербурзі, Києві, Одесі, Харкові, Чернівцях та інших містах. Як одна з авторів серії праць з п’яти томів “Українське відродження в документах і мемуарах” (252 др. арк.). Оксана Франко була допущена до конкурсу на здобуття Державної премії в галузі науки і техніки за 1996 р., а в 1998 р. видання “Щоденник О.Ф.Кістяківського” у 2-х т. (К., 1994; К., 1995), в якому О.Франко була упорядником обох томів, удостоєне Державної премії ім. М.Грушевського.